

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2015

Summary in Hungarian

Olvassa el a teljes könyvet az alábbi témában: 10.1787/sti_scoreboard-2015-en

OECD 2015. évi tudományos, technológiai és ipari eredménytábla

Összefoglalás magyarul

A recessziók általában felgyorsítják a strukturális változásokat, valamint új kihívásokat és lehetőségeket teremtenek. A 2015. évi tudományos, technológiai és ipari eredménytábla azt mutatja be, hogyan kezdenek az OECD-országok és a nagyobb nem OECD-országok a jövőbe történő befektetések fokozásával túllépni a válságon.

Erősödik az innovációba való befektetés

2013-ra az OECD-térség összes K+F kiadása reálértéken számítva 2,7%-kal nőtt, ezzel elérte az 1,1 billió USD-t, miközben a GDP-ben elfoglalt részesedése a 2012-ben mért értékhez képest változatlan, 2,4% maradt. E növekedés elsősorban az üzleti K+F ráfordításoknak volt köszönhető, míg a kormányzati K+F ráfordításokra negatívan hatottak a költségvetési konszolidációs intézkedések. Az innováció nem csak a K+F beruházásokra épül, hanem az olyan kiegészítő eszközökre is, mint például a szoftverekre, a tervezésre és az emberi tőkére, vagyis a tudásalapú tőkére. A tudásalapú tőkébe tett beruházások rugalmasan reagáltak a válságra: a 2013-as adatok szerint a gazdaság minden szektorában megfigyelhető az ilyen jellegű beruházások növekedése.

A kutatási „mix” fontos tényező

Az 1980-as évek közepe óta az OECD alapkutatásra fordított kiadásai gyorsabban nőttek az alkalmazott kutatásra és a kísérleti fejlesztésre fordított kiadásoknál, ami jól mutatja, hogy számos kormány kiemelt figyelmet fordít a tudományos kutatások finanszírozására. Az alapkutatások továbbra is jellemzően az egyetemeken és az állami kutatószervezeteknél koncentrálnak. Ezen intézményekben a K+F tevékenység jelentős hányadát – Koreában 35%-át, Kínában pedig 43%-át – a fejlesztés teszi ki. A 2013-as összedatokat tekintve Kína viszonylag keveset (4%-ot) ruházott be alapkutatásba a legtöbb OECD-gazdasághoz viszonyítva (17%), K+F ráfordításai pedig még mindig erősen a tudományos és a technológiai infrastruktúra, azaz az épületek és berendezések fejlesztésére irányulnak.

A diszruptív (forradalmi) innovációk a következő gyártási forradalom elindítói

Az újgenerációs IKT-technológiák – így például a dolgok internetéhez, a nagy adathoz és a kvantumszámítógépekhez kapcsolódó technológiák –, valamint a korszerű anyagok és az egészségügy területén született új találmányok áradata megteremtik az alapot ahhoz, hogy munkavégzésünk és életmódunk gyökeresen átalakuljon a jövőben. 2010 és 2012 között ezeken a területeken a legtöbb találmány az Egyesült Államokban, Japánban és Koreában született (összesen több mint 65%-át tették ki az Európában és az Egyesült Államokban benyújtott szabadalomcsaládoknak); őket Németország, Franciaország és Kína követte.

Az üzleti K+F-re adott kormányzati támogatás növekvőben van, de a kereslet is fontos tényező

A K+F-be beruházó cégek sokkal nagyobb valószínűséggel rukkolnak elő innovációkkal. 2015-ben 28 OECD-ország alkalmaz K+F adókedvezményeket az üzleti K+F támogatására. Ez a fajta támogatás 2013-ban csaknem 50 milliárd USD-t tett ki. Az innováció szempontjából a kereslet is fontos tényező. A beszerzési piacokon való részvétel gyakoribb a nagy cégek, mint a KKV-k körében, és sokkal valószínűbb az innovatív cégek, mint a nem innovatív cégek esetében.

A tudományos kiválóság a kutatási hotspotokra és az együttműködési hálózatokra épül

Továbbra is mindössze néhány kiválóságközpont játszik meghatározó szerepet a tudomány és az innováció területén. A 2003–2012 közötti időszakban a relatíve legnagyobb hatást kifejtő legjobb 30 egyetem közül 22 egyesült államokbeli egyetem volt. A legjobb 30, nagy hatást kifejtő, jellemzően állami fenntartású kutatóintézet 14 különböző helyszínen (a nem OECD-országokat is beleértve) található. Az összes tudományág vonatkozásában a nagy hatást kifejtő publikációk mintegy 50–70%-át együttesen négy ország, az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Németország és Kína adta. A nemzetközi együttműködések 1996 óta csaknem megduplázódtak, és majdnem 20%-át adják a 2013-ban kiadott összes tudományos publikációnak. Az Egyesült Államok továbbra is központi szerepet játszik a tudományos hálózatokban a tudósok célországaként és forrásországaként egyaránt.

Az úttörő innováció nagyrészt a K+F vállalatoknál összpontosul

2012-ben a globális üzleti K+F több mint 90%-át, valamint az öt legnagyobb szabadalmi hivatalnál benyújtott szabadalomcsaládok 66%-át világviszonylatban 2000 vezető K+F vállalat és azok 500 000 leányvállalatból álló hálózata adta. A listavezető 2000 vállalaton belül a K+F ráfordítások 70%-át, a szabadalmak 70%-át, az IKT-vonatkozású szabadalmak csaknem 80%-át és a védjegybejelentések 44%-át 250 multinacionális cég adta. Székhelyeik (55%) és leányvállalataik (40%) legnagyobb része az Egyesült Államokban és Japánban található. A listavezető 2000, hongkongi, kínai, bermudai, írországi és Kajmán-szigeteki globális végső tulajdonossal rendelkező K+F beruházó Európában és az Egyesült Államokban védelmet élvező, szellemi tulajdont megtestesítő eszközeinek több mint 80%-a a külföldi – főként az Egyesült Államokban és Kínában található – leányvállalatoknál jön létre.

A globális értékláncok továbbra is főleg regionális jelleggel működnek

A termelés nemzetközi fragmentációjának gyors növekedése eredményeképpen ma már a félkész termékek teszik ki a feldolgozott termékek világkereskedelmének mintegy 50%-át. Kelet- és Délkelet-Ázsia (az ún. „Ázsia-gyár”) egyre integráltabban, jelentős szereplőként vesz részt a globális termelésben, míg Kína számos, a termelési láncban lejjebb elhelyezkedő délkelet-ázsiai gazdaság első számú félkésztermék-szállítója. Kína 2014-re Kanadát és Mexikót megelőzve az Amerikai Egyesült Államok legnagyobb beszállítója lett a feldolgozott félkész termékek területén. Földrajzi kiterjedésüket tekintve az értékláncok – az Európán, a NAFTA-n és az „Ázsia-gyáron” belüli kapcsolatokat tükrözve – továbbra is javarészt regionális jellegűek, a regionális hálózatok szerepe pedig szektoronként eltérő.

A globális értékláncok egyre több embernek adnak munkát

2011 és 2013 között a globális értékláncokkal összefüggésbe hozható állások száma az európai országok zömében és az Egyesült Államokban is nőtt, csakúgy, mint a globális értékláncokban foglalkoztatott magasan képzett munkavállalók aránya. 2013-ban a 21 EU-országban és az Egyesült Államokban az üzleti szektor mintegy 60 millió munkavállalója dolgozott a globális értékláncokban; az itt betöltött állások mintegy 36%-a magas képzettséget igénylő munkakör volt. A külföldi kereslet kielégítéséhez viszonylag nagy arányban szükségesek alacsonyan és magasan képzett munkavállalók, míg a belföldi kereslet kielégítésénél inkább a közepes képzettséget igénylő munkakörök jutnak szerephez.

A válság és a hosszabb távú trendek átalakították a munkahelyek iránti keresletet

Az OECD-térség feldolgozott termékek iránti keresletének egyre nagyobb részét a feltörekvő gazdaságokban dolgozó munkavállalók elégítik ki. A válság óta eltelt időben mind a nagy, mind a kis cégek szüntettek meg munkahelyeket, különösen a termelési szektorban. Európában a válság főleg a rutinjellegű tevékenységekkel járó munkaköröket érintette (vagyis azokat, amelyek esetében

a munkavállalók feladatai automatizálhatók, kiszervezhetők és/vagy külföldre telepíthetők), míg az Egyesült Államokban a nem rutinszerűen végezhető (pl. vezetői) munkaköröket is. A 2011–2012-es fellendülés idején az Egyesült Államokban minden munkakörben újra létrejöttek a válság során elvesztett munkahelyek, míg Európában ez csak a nem rutinszerűen végezhető munkakörök esetében következett be.

A sikeres vállalkozások beruháznak a munkavállalók képzésébe

A cégek szervezeti adottságai – különösen a termelés irányításának képessége a globális értékláncokban, a munkavállalók készségei és az általuk betöltött funkciók – rendkívül fontos szerepet játszanak teljesítményükben és a globális piacokon való sikeres működésükben. A szervezeti vagyona történő beruházások becslések szerint a hozzáadott érték mintegy 1,4–3,7% teszik ki. A cégspecifikus képzések lehetővé teszik, hogy a munkavállalók megbirkózzanak a változással, ugyanakkor a termelékenység növelését is elősegítik. A képzésbe tett beruházások becsült értéke a 2011 és 2012 közötti időszakban elérte a hozzáadott érték 6–7%-át; ezen belül csak a munkahelyi képzések 2,4%-ot tettek ki.

© OECD

Ez az összefoglalás nem hivatalos OECD fordítás.

Ez az összefoglalás abban az esetben másolható, ha megemlítsre kerül az OECD szerzői joga és az eredeti kiadvány címe.

A többnyelvű összefoglalások az eredetileg angol ill. francia nyelvű OECD kiadványok kivonatos fordításai.

Az OECD on-line könyvesboltban díjmentesen állnak rendelkezésre: www.oecd.org/bookshop

További információ kérhető a Közügyi és Kommunikációs Igazgatóság Jogi és Fordítási Csoportjától: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Látogasson el honlapunkra: www.oecd.org/rights

Olvasa el a teljes angol nyelvű verziót az OECD online könyvtárában, az OECD iLibrary-n!!

© OECD (2015), *OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2015*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/sti_scoreboard-2015-en